

ПРЕС КЛИПИНГ

10. мај 2016.

НАСЛОВИ

- Ако буде стечаја окупација Скупштине општине и штрајк глађу (стр.2)
- Радници, избори, Први мај... (стр.2)
- Избори затурили обећани новац (стр.4)
- Сертић: Србија је светска елита у производњи малине (стр.5)
- Лоши зајмови, тег око врата банкарима и привредницима (стр.6)
- Кинески Хестил поднео захтев за преузимање Железаре (стр.7)
- Оставка директора предузећа чији радници спавају на гробљу (стр.7)
- Фиделинка продаје објекте у Суботици и Бајмоку (стр.8)
- Како да нам производња стигне до 1992. године? (стр.8)
- Икеа тражи 10 радника у Србији, на јесен нови конкурс (стр.9)
- Српски радници због стреса и страха све више болују (стр.10)
- Нове фабрике и извоз решење за незапослене (стр.11)
- НБС: Раст БДП у првом тромесечју 2016. био 3,5 одсто (стр.12)
- Да ли ће нова Влада Србије повећати минималац? (стр.13)
- Контролишу и одјављене радње (стр.14)
- Горан Николић: Расте ли нам индустрија? (стр.15)
- Обновљена "Нишка пивара" (стр.16)

Ако буде стечаја окупација Скупштине општине и штрајк глађу

Аутор: Г. Влаовић

Запослени у Фабрици аутомобила Прибој не одустају од захтева да предузеће настави са радом и после 31. маја

Београд - У случају да након 31. маја Влада Србије не одржи своје обећање и Фабрика аутомобила Прибој ипак оде у стечај и ако се радницима који ће остати без посла не исплате отпремнине од 300 евра по години радног стажа бићемо принуђени да окупирамо Скупштину општине Прибој и започнемо штрајк глађу - каже за Данас Мирослав Мршевић, председник Штрајкачког одбора ФАП-а и секретар Јединственог синдиката "Слога" ФАП. Он додаје да су штрајкачки захтеви везани за заостале плате испуњени али да још увек не постоје чврсте гаранције за оно што је запосленима најважније, а то је да ФАП настави да постоји и након 31. маја, што је последњи рок који је одредила Влада за решавање статуса 17 стратешких предузећа у реструктурирању међу њима и ФАП-а. - Нама је министар привреде Жељко Сертић обећао да ФАП неће ићи у стечај и да ће бити потписан УППР како би предузеће могло да настави са радом после 31. маја. Међутим још увек није потписан УППР између предузећа и Министарства привреде. Објашњено нам је да то није могло да буде учињено јер су у међувремену расписани избори и да Влада у техничком мандату није могла да потписује документе тог типа. Мишљења сам да је то ипак могло да буде учињено и у техничком мандату те је то разлог наше бојазни да ће до стечаја ипак доћи. Са друге стране надамо се да ће договор ипак бити испоштован у свим тачкама које су договорене - наглашава Мршевић. Према његовим речима Штрајкачки одбор ће о својим ставовима обавестити и челнике Скупштине општине Прибој. - За нас је најважније да ФАП настави са радом и да отпремнине не буду ниже од 300 евра и о то ћемо да изнесемо у разговору са општинским челницима. Наиме, нама је од стране надлежних у Министарству привреде обећано да ће ФАП-у бити отписано око девет милијарди динара дуговања што би омогућило опоравак предузећа кроз реализацију УППР-а. Анулирање тог дуга је предуслов за спровођење УППР-а и верујемо да ће до тога заиста и доћи. Држава је спремна да онима који ће да оду из фабрике понуди по 200 евра по години радног стажа. Са друге стране општина би требало да да по 100 евра по години радног стажа за сваког радника који остаје без посла на основу тога што јој је ФАП уступио део свог земљишта односно индустријску зону, топлану и још неку фабричку имовину. Ако би се све то реализовало на задовољавајући начин испунили би се сви услови за даљи несметани рад ФАП-а. Наиме, на тај начин би од 650 запослених њих око 445 радника и даље остало на послу док би остатак њих добио отпремнине од 300 евра што је за нас у Штрајкачком одбору прихватљиво - објашњава Мршевић.

Радници, избори, Први мај...

Аутор: Срећко Михаиловић

Синдикати су, углавном, прећутали изборе. Даље руке од политике. Што даље од могућег сукоба са најмоћнијим Србином и "социјалним партнером"

Радници су и на овим изборима гласали из очаја, а не из уверења. Неки су гласали из страха. Можда се гласало и због потајне наде да ће се са њим испред народа, нешто и поправити. Можда је вођа одговарао ауторитарном бићу радништва. Можда су подлегли утицају новина које читају и телевизијама које гледају. Можда од Вучића никог другог нису ни могли да виде, овај је све заклонио и прекрио мрежом невидљивости.

Радници су донели Вучићу победу, а напредњаци их готово и не поменуше у кампањи, осим обећања да ће им вратити оно што су им узели и да ће незапослени бити запослени. Слично и друге партије. Једино се левица Србије директно обратила радницима у свом изборном прогласу: "Грађанке и грађани, Раднице и Радници Србије, Друштво у ком шачица привилегованих живи у луксузу, док већина једва саставља крај са крајем и спречена је да напредује, друштво је из ког велики број грађана само гледа како да побегне, док други део пада у очај и незнађе". Ваља овако постизборно подсетити, да је свака партија која заборави прекаризацију рада и радника, односно све већу несигурност и неизвесност радничког живота, заправо, заборавила све!

Лидери других партија које нису победиле, а толико су прижељкивале победу, као да су у постизборној ноћи спознали ко је Вучић и ко су напредњаци, па осули дрвље и камење и пожурили разне жртвене јарце (Нека виси Педро, или ти Цесид). Резултати избора делују освешћујуће, или би тако требало да буде. Изгледа, међутим, да у неким околностима, могу да збуњују и потхрањују илузије. Тако слушамо лидере цензус-партија и њихове "аналитичаре" како се радују што Вучићева компанија није освојила апсолутну већину гласова и то себи у заслугу приписују, занемарујући његову апсолутну већину у скупштини. Истовремено се хвалишу "историјским победама" сви који су "освојили" непуних 200.000 гласова (или нешто више), почев од Вучића до оних који се и три дана после избора клацкају око цензуса. Нема сумње да су све цензус-партије биле под медијском блокадом и у беспарици, али у таквој позицији били су и Шапић и Радуловић и младеновачки љубитељи сарме коју нисмо пробали. Зато, "опозиционари", у школу! А могу да овако наставе и да на следећим изборима чекају да им грађани приђу са молбом да им се дозволи да гласају за њих. Веома брзо нова је власт изложена великом тесту званом Јура. Тест ће показати да ли су радници Јуре у спору са менаџментом Јуре, или са менаџментом државе, с обзиром на то да министар Вулин и инспекција рада тврде да у Јури није било ништа од онога о чему медији пишу. Нека се формира независно тело које ће испитати случај и изнети истину на видело. Па ако је истина да све потиче из верских уверења радника Јуре, онда ништа!

Изборном поразу грађанске Србије кумовали су, својом ћутњама, јавни интелектуалци, академска заједница, организације цивилног друштва, синдикати... Нико није хтео да се замера моћном лидеру најјаче партије, а јавна реч би могла да их занесе па да и нехотице упадну у нежељени сукоб са голијатом политичке сцене. Зато од дебате, јавне расправе и било којег покретања важних друштвених питања у контексту избора - ни трага ни гласа. Осим понеке шмире. Ретки изузеци, попут понеког портала, понеког медија, понеке организације цивилног друштва, нису могли ништа да промене, осим утиска да, ипак, није баш све замрло. Синдикати су, углавном, прећутали изборе. Даље руке од политике. Што даље од могућег сукоба са најмоћнијим Србином и "социјалним партнером". Синдикални страх од политике је тек понегде отклоњен самоорганизовањем радника. На пример, у Прибоју се појавила група грађана под именом За опстанак ФАП-а, најалост на општинским изборима освојили су само четири одсто гласова. У исто време Жељко Веселиновић, лидер Слоге, говори о потреби оснивања радничке партије.

У Србији су репрезентативни синдикати отказали Први мај због Ускрса. Шта ћете кад се тако здесило. А изговор пара вредан. Први мај се може направити кад год се хоће и може, за разлику од Васкрса. Нешто друкчије говори Ранка Савић, лидерка АСНС, а и у Љубљани је нешто друкчије. У Србији, част радника и Првог маја, колико-толико, спасавају левичари а на неки начин и Удружење синдиката пензионера Србије који су барем положили венце на Кошутњаку на споменик синдикалцима страдалим у сукобу са жандармеријом, потом на споменике Кости Абрашевићу и Димитрију Туцовићу, а једна њихова делегација је положила венац на споменик борцима за радничка права у селу Дубона код Младеновца где је 1895. године, први пут у нас, организована првомајска прослава. Радујем се првомајском захтеву АСНС: Хоћемо уједињене

синдикате који ће заједно и солидарно допринети да коначно имамо бољу Србију у којој ће рад и радник бити поштовани. Да, да васкрсне синдикално јединство барем око најосновнијих ствари! Том захтеву се придружује Центар за развој синдикализма са молбом да се о томе започну разговори. Покушаћемо да већ у мају разговарамо на ту тему са свим синдикатима и да се потом окупимо за истим столом! У међувремену новопотврђени вођа Србије изјављује да неће дозволити сценарио виђен у неким земљама и да неће дозволити хаос, или тако нешто. Очито је са Макса Вебера, прешао на Карла Шмита и његов концепт ванредног стања по којем суверен, након процене да је држава у кризи, има право да суспендује устав и уведе ванредно стање. Но, треба имати на уму да реални "улични сценарио" није могућ без радника, а они су и овог пута гласали за Вучића. А радничка је последња. Као што су на власт довели Милошевића и као што су га, 12 година касније, збацили са власти, као што су потом довели ДОС на власт и збацили га 12 година касније, као што су 2012. довели Вучића на власт...

Избори затурили обећани новац

Аутор: В. Јеремић

Синдикату правосуђа Вучић обећао паре у марту, полицијским синдикатима у априлу и јуну*Слађанка Милошевић: Премијер да запосли некога ко ће да записује његова обећања

Београд - Суочен са претњом обуставе рада и потенцијалним социјалним немирима, премијер Србије Александар Вучић је крајем прошле године обећао запосленима у правосуђу и полицији исплаћивање једнократне новчане помоћи. Пет месеци касније, та обећања су и даље неиспуњена. Запослени у правосуђу и полицији још увек чекају на обећани новац.

Представници Синдиката правосуђа Србије су у децембру 2015. године имали састанак са премијером Вучићем на којем је договорена исплата две рате новчане помоћи у укупном износу од 20 хиљада динара. Према речима Слађанке Милошевић, председнице Синдиката правосуђа премијер је прекршио дато обећање.

- Договор је био да се запосленима у правосуђу исплати прва рата помоћи након што из Србије оде мисија ММФ-а. Мисија је отишла крајем фебруара, а од новца нема ништа - каже Милошевићева. Она додаје да од тада не може да ступи у контакт са било ким из Владе како би добила информацију о обећаном новцу.

- На телефон Владе могу само да добијем службеницу која је задужена за пошту, која ми је рекла да постављам непријатна питања - наводи Милошевићева и додаје да "не би било лоше да премијер запосли некога ко би записивао обећања која даје, како их не би заборавио". Новац нису добили ни полицајци, мада према речима Вељка Мијаиловића, председника Полицијског синдиката Србије договорени рок за исплату још увек није прошао.

- Наш синдикат је имао састанак са премијером 1. децембра 2015. године. Ми смо предложили да се свим запосленима у МУП-у исплати једнократна помоћ од 20 хиљада и да се износ дневница повећа на отприлике 2 хиљаде динара. Са тим нашим предлозима се премијер сагласио. Било је договорено да се новац уплати до 1. јуна ове године - наводи Мијаиловић, додајући да за сада полицајци нису добили ни динара.

Ипак, Мијаиловић истиче да је ситуација око исплате помоћи закомпликована због активности другог репрезентативног полицијског синдиката.

- Десет дана након нашег састанка, представници Независног синдиката полиције су имали састанак са премијером и министром унутрашњих послова где су договорили једнократну помоћ у износу од 10 хиљада динара. Потом су они почели на друштвеним мрежама да објављују разне датуме када очекују обећану исплату, због чега су се збунили запослени у МУП-у. Што се нас тиче, ми очекујемо да премијер испуни обећање и исплати полицајцима 20 хиљада до 1. јуна, као што је и договорено - каже Мијаиловић.

Велимир Лукић, председник Независног синдиката полиције је демантовао наводе свог синдикалног колеге.

- Истина је да је на састанку премијер Вучић рекао да ће помоћ сигурно износити 10 хиљада динара, а да уколико драстично смањимо буџетски дефицит и остваримо раст БДП-а, та помоћ може да буде и виша. Ми из синдиката смо резоновали да је боље да прихватимо реалну понуду. Мислим да је то одговоран приступ и нема ни говора да смо ми тражили да полицајци добију мање новца - наводи Лукић.

Он је додао да је са премијером договорено да се помоћ исплати у марту или априлу, али да је исплата одложена до конституисања новог сазива парламента.

- Да би се та помоћ исплатила, неопходне су измене закона, стога ћемо морати да сачекамо да се конституише скупштина. Помоћ би можда била исплаћена и раније, али би сви оптуживали Владу да њоме купују гласове. Ми смо добили гаранције да ће помоћ бити исплаћена до краја ове године - тврди Лукић.

Не може билборд испод Вучићевог прозора

Пошто је прошао обећани рок за исплату помоћи запосленима у правосуђу, председница Синдиката правосуђа Србије Слађанка Милошевић је имала идеју да изнајми билборд на углу улица Кнеза Милоша и Немањине, како би подсетила премијера на дата обећања. Ипак, када је фирми Медиа Мах саопштила коју поруку би желела да постави, речено јој је да та фирма нема билборде у том делу града и да се обрати некој другој фирми која се бави тим послом. На наредно питање о локацијама расположивих билборда, Слађанка Милошевић није добила одговор. Порука Синдиката правосуђа је требало да гласи: "Вучићу, мајсторе - испуни обећање"

Сертић: Србија је светска елита у производњи малине

Извор: Бета

Министар привреде Жељко Сертић изјавио је да је Србија прошле године извезла 110.000 тона малине и остварила 280 милиона долара добити.

"Србија се налази на врху светске листе по производњи малине и другог воћа. Можемо да будемо поносни на наше произвођаче, јер знамо шта је борба на светским тржишту и колико је потребно рада и труд за те резултате када нема више баријера на светском тржишту", рекао је Жељко Сертић отварајући Десету светску конференцију произвођача и прерађивача малине. Сертић је навео да ће Влада Србије инвестирати у прерађивачке капацитете као и нове заседе малина, али и радити на едукацији пољопривредних произвођача, да би се спречили проблеми у ланцу производње.

"Покушаћемо пробој на британско, америчко и руско тржиште с нашим партнерима из Кине. Њихова делегација у Шапцу данас броји око 20 људи", казао је министар.

Председник Светске организације произвођача и прерађивача малине Антонио Домингес казао је да је Светска организација произвођача и прерађивача малине настала због заједничког интереса произвођача да размењују искуства и знања у производњи тог воћа. Домингес је нагласио да је производња малине и друштвено одговорна, јер упошљава много радника, а понекад и целе породице.

Он је потврдио и да према подацима те организације Србија производи око 110.000 тона малине, што је више од четвртине светске производње од 420.000 тона.

Члан управног одбора Хладњачара Србије Душко Радуловић казао је да је још рано одредити цену малине ове сезоне.

"Све зависи од тржишта. У последњи месец ипо дана снижене су цене јер је стигла малина из Чилеа која није успела да се прода на тржишту Америке", казао је Радуловић.

Према његовим речима, проблеми између произвођача и откупљивача се могу решити и већ је предложено да 51 одсто профита од продаје малина иде произвођачима, а остало хладњачарима.

"То је могуће контролисати на основу уговора са извозницима или сличним документима.

Морамо знати и да је производња малина расла и код нас и у свету и зато се морамо договорити и тако сачувати на првом месту квалитет производ", казао је Радуловић.

Десета светска конференција произвођача и прерађивача малине на којој учествује око 300 произвођача из 17 земаља света траје до 11. маја. Организатор те тродневне манифестације је Пословно удружење хладњачара Србије и Светска организација Произвођача и прерађивача малине (ИРО).

Светска конференција произвођача и прерађивача малине се организује сваке друге године, а последње две су одржане у Кини и Чилеу, где је акценат био на спровођењу Програма промоције малине у свету, док је Србија била организатор Пете светске конференције произвођача и прерађивача малине 2006. на Златибору.

Чланови Светске организације ИРО - поред Србије, јесу и Аустралија, Бугарска, Канада, Чиле, Кина, Енглеска, Француска, Мађарска, Пољска, Шкотска и САД.

Лоши зајмови, тег око врата банкарима и привредницима

Извор: РТС

У Србији је ненаплативо око 3,5 милијарде евра кредита. Највећи проблем са отплатом имају предузећа, док су грађани редовнији у измиривању обавеза. Како се решава проблем који се већ деценију углавном само нагомилава.

Од почетка године удео зајмова које грађани и привреда враћају тешко или никако смањено се тек незнатно. За око 20 милијарди динара или нешто више од једног процента. Србија је тако регионални рекордер у неславној статистици. Словенија има скоро десет одсто мање дужника, Босна и Херцеговина око 14 одсто, Хрватска је близу са више од 17 процената.

Банкаре у Србији радују чак и вести о стагнацији, посебно дугова у привреди. Да брже дођу до новца који су позајмили, кажу, највећа препрека су прописи.

"Мислим на стечајне процесе који предуго трају и на проблеме који релативно често налазимо у катастрима и земљишним књигама где када банке желе да продају непокретност која је била заложена за неки кредит једноставно имају проблеме", каже Славко Царић, банкар.

Грађани су боље платише од привредника. У лошим зајмовима учествују са око 60 милијарди динара. Банкарима ипак смета што им закон не дозвољава да посебним агенцијама продају кредите оних који са ратама не могу да изађу на крај.

Дугове из привреде могу да пренесу на фондове који уз део профита преузимају и ризик наплате. Међутим, од 2014. то су учиниле код нешто више од трећине дужника. Највећи део у последњих девет месеци.

Ствари се крећу, кажу у НБС, од када постоји Стратегија за решавање проблематичних кредита. Неопходна је јер здрави клијенти у привреди не могу да дођу до нових зајмова по повољним условима, све док је новац банака везан дуговима посрнутих компанија, а таквих није мало.

Петар Секулић, саветник гувернера НБС каже да је проблем у томе што је перцепција банака о ризику створена тако да је доступност извора финансирања привреде и грађана много мања него што за то постоји основа, имајући у виду да су наше банке изузетно ликвидне, новца има у банкама и стандарди кредитни су изузетно високи.

Стручњаци верују да би требало олакшати терет старих и уклонити препреке пред новим дужницима.

"Потребно је наћи законски оквир како по питању каматне стопе, евентуално неког фонда где би се део пореза преливао па из тог фонда ишло на субвенционирање становништва што би на неки средњи рок довело до поспешивања целокупне активности и у крајњој линији топљења тог лошег портфеља у банкама", рекао је Владимир Медан са Београдске банкарске академије. Ниједно решење не може да донесе резултат у кратком року. Значајнији показатељи очекују се за пет до десет година.

Кинески Хестил поднео захтев за преузимање Железаре

Извор: Бета

Кинески Хестил поднео је Комисији за заштиту конкуренције Србије захтев за одобрење концентрације преузимањем Железаре Смедерево, речено је данас агенцији Бета у Комисији. Комисија је у поступку одлучивања од Хестила затражила додатну документацију.

Према Закону о заштити конкуренције, рок за доношење решења у скраћеном поступку је 30 дана од дана подношења потпуне документације.

Влада Србије је 18. априла потписала уговор с Хестилом о продаји имовине Железаре Смедерево по цени од 46 милиона евра, а најављено је да ће презимање Железаре бити завршено у јуну.

Хестил је требало да у року од 15 дана од потписивања уговора затражи сагласност Комисије за заштиту конкуренције за преузимање Железаре Смедерево.

Председник те комисије Милоје Обрадовић рекао је раније да ће Комисија одлучивати у складу са законом и са европским правилима. Хестил планира да Железара достигне максималну производњу од 2,1 милиона тона и задржи свих 5.050 радника. Циљ инвестиције Хестила од 300 милиона евра у основна средства и инфраструктуру Железаре, како је наведено у понуди, јесте постепена модернизација опреме, побољшање ефикасности, проширење производног програм и унапредјење еколошког окружења.

Према наводима медија, кинеска банка одобрила је компанији Хестил кредит од 600 милиона долара за планирана улагања у Железари Смедерево. Хестил је на свом интернет сајту објавио да планира да челичана у Смедереву постане најконкурентнији производјач гвоздја и челика у Европи.

Оставка директора предузећа чији радници спавају на гробљу

Извор: Н1

Директор нишког јавног предузећа "Горица", чији радници штрајкују због неисплаћених зарада спавајући на гробљу, поднео је данас оставку на ту функцију.

У саопштењу за медије, Игор Јованић је навео да је као директор искористио све механизме и овлашћења које ми закон и статут предузећа дозвољавају али да не наилазимо на разумевање и реакцију оснивача и да је то разлог због кога подноси оставку.

“Не желим да се ствара атмосфера да је моја позиција највећи проблем у овом тренутку и да су радници таоци моје функције. То не могу и нећу да прихватим ни као професионалац ни као човек”, истакао је он.

Иначе, радници нишког комуналног шест ноћи проводе на радном месту - Новом гробљу. Траже од оснивача исплату осам заосталих зарада, а најаву нишког градоначелника да ће, након што су на рачун предузећа уплатили 25 милиона динара, настојати да и даље помогну, за раднике није довољан разлог да прекину протест.

По закону, они немају право на штрајк. Кажу да неће милостињу већ плате које зарађују тешким физичким пословима, а које месецима не добијају.

У саопштењу за јавност директор је навео да је одмах по ступању на дужност 2013. године урадио финансијски план и да је затечено кредитно задужење у износу од 116 милиона динара, обавезе за порезе и доприносе на зараде радника у износу од 45 милиона динара и дуговања према пословним партнерима и добављачима износила су 101 милион динара, што је вишеструко превазилазило износ потраживања предузећа од Града за извршене послове. Како истиче од тада је менаџмент предлагао низ мера за оправак предузећа али све предложене мере су или половично прихватане од стране Града или су у целини одбациване. “Све ово за последицу имало је кашњење зарада запосленима, који су искористили законско право да своје зараде наплате судским путем, стварајући енормне финансијске расходе по основу трошкова судских поступака и извршења. На тај начин рачун ЈКП „Горица“ био је блокиран све време а текућа ликвидност није постојала”, нагласио је он.

Фиделинка продаје објекте у Суботици и Бајмоку

Извор: Н1

Предузећа "Фиделинка Некретнине" д.о.о, "Фиделинка" АД у "Фиделинка Млинарство" д.о.о. из Суботице, у стечају, огласила су четврту продају имовине јавним надметањем.

Предмет продаје је покретна и непокретна имовина, коју чине објекти у Суботици и Бајмоку. Јавно надметање биће одржано 17. маја 2016. године у 11 часова, у просторијама Привредног суда у Суботици на адреси Сенећански пут број 1.

Како да нам производња стигне до 1992. године?

Аутор:Љ. Малешевић

Србија треба у оквиру поглавља 20 у процесу придруживања Европској унији да формулише политику индустријског развоја. У томе ће јој крајем овог месеца, на састанку који ће се одржати на Машинском факултету у Београду, помоћи и САД и Јапан. Четрдесет светских стручњака за област индустријских политика и технолошки развој, уз домаће експерте, покушаће да направи скицу индустријске политике наше државе, водећи при том рачуна о томе да без ње нема ни индустрије, а без индустрије – нема привредног развоја и напретка Србије.

Сарадник Института за европске студије др Горан Николић објашњава да је после драматичног успона током три златне деценије прошлог века – педесетих, шездесетих и седамдесетих – већ осамдесетих година Србија, као и остале социјалистичке земље, ушла у период стагнације индустрије. Почетком деведесетих, наводи, долази до драматичног индустријског слома у Источној Европи.

– Српска индустрија почетком 2016. године још није ни близу опоравка, а то исто важи и за већину земаља бившег ШСР-а, као и државе бивше Југославије, изузев Словеније, чија је индустрија прешла ниво из времена СФРЈ – оценио је Николић. – Већ 1991. унутарашње југословенске индустријске везе су се покидале. То је, уз изолацију деведесетих и практичан губитак незахтевног тржишта СЕВ-а, као и полууспешну приватизацију, довело до тога да је процењени ниво индустрије у Србији прошле године био 41 одсто онога из 1998. и 56 одсто нивоа из 1980. године.

По његовом мишљењу, тренд с почетка ове године показује невероватна раст индустрије – око четири одсто, али то, како каже, неће много променити укупну слику.

– Србија је до 1992. године имала највећу индустријску производњу у СФРЈ, да би је потом преткле Словенија и Хрватска. Ако гледамо две суседне земље упоредивог броја становника, 1978. и 1979. српска индустрија је била испред бугарске, а у 1980. и 1981. години испред мађарске и бугарске индустрије. Мађарска је након 1990. године снажно повећала додатну вредност у индустрији, док је раст у Бугарској био тек нешто виши од оног у Србији. Учешће Србије у светској индустрији износило је 1,5 промил 1970. године, достигло је рекордна 2,3 промила 1989. године, да би данас било тек пола промила – објашњава Николић. – Металургија је петину већа, док је снажан пад, од чак трећину, забележила производња неметалих минерала – цементаре, стакларе, где ни улазак страних инвеститора није био од велике помоћи. Производња основних метала, пре свега челика, бакра и алуминујума, после деценије готово константног раста, била је у снажном паду после одласка „Ју-Ес стила”.

Међутим, долазак кинеског инвеститора почетком ове године, уз, чини се, одрживо пословање две ваљаонице у Севојну, требало би да погура ту индустријску делатност изнад оствареног нивоа активности 1989. године. По подацима тог стручњака, Србија је до 1992. године имала највећу производњу од држава бивше СФРЈ и мора учинити све да би се вратила на тај пут и бележила већи раст индустрије. Тим пре што су Словенија и Хрватска, које су последњих деценија прошлог века биле индустријски слабије од Србије, успеле да достигну ниво индустрије које су имале у време СФРЈ. Или, што су оне које су увек имале мању индустрију од нас – Бугарска и Мађарска – успеле да се врате на пут на којем је Србија давно била, али је у протеклим деценијама с њега испала.

Текстил и електроника потонули

Највећи пад, тврди Николић, претрпела је текстилна индустрија, која је тек на десетини активности из осамдесетих, док је производња електронске индустрије пет пута мања. Од осталих грана, по његовој оцени, са значајним уделом у прерађивачкој индустрији у односу на 2001. годину, прехрамбена индустрија је кумулативно седмину већа, док је петину виша производња гуме и пластике. Производња кокса и деривата нафте, порасла је чак четири петине, док је хемијска индустрија готово дупло већа.

Икеа тражи 10 радника у Србији, на јесен нови конкурс

Извор: Танјуг

Шведска компанија Икеа данас је отворила конкурс за 10 радних места у робној кући у Бубањ потоку у Београду и централној канцеларији компаније ИКЕА југоисточна Европа у Београду, а на јесен како најављује, покренуће још један талас запошљавања.

Конкурс је отворен у склопу припрема за отварање прве робне куће у Србији, за коју је у априлу

свечано положен камен темељац. У овом таласу Икеа тражи колеге за секторе људских ресурса, односа са купцима, унутрашњег дизајна, графичких комуникација, веб комуникација, логистике, продаје и сектора хране.

"Ово је први од неколико већих таласа запошљавања који ће уследити у наредном периоду. Сви заинтересовани кандидати имају прилику да се на сајту www.ikea.rs", пише у саопштењу те компаније.

Избор запослених обавиће се тако што ће, након прегледа пристиглих биографија са селектованим кандидатима, уследити телефонски интервјуи и интервјуи методом лицем у лице. Након тих поступака кандидати ће проћи процес тестирања у тзв. евалуацијском центру где осим пословних вештина процењујемо и усклађеност личних вредности кандидата са вредностима компаније.

Те вредности су, како је наведено, пре свега: заједништво - јер сви запослени доприносе напретку и само заједнички је могуће остварити Икеа визију; скромност и снага воље - где скромност не значи држати се по страни јер понекад треба бити одлучан; вођење примером - јер људе инспирише понашање других и зато Икеа запослени својим понашањем треба да дају добар пример колегама, али и купцима; осећај за трошкове - јер добре резултате можемо остварити и уз пажљиво планирање ресурса; и на крају стална тежња за напредовањем - и то кроз постављање питања и знатижељу.

□ Наш процес селекције кандидата је јединствен и иако ценимо образовање и искуство, првенствено тражимо људе који деле наше вредности □, каже Александра Триантафу ллидоу, регионални директор за људске ресурсе компаније ИКЕА југоисточна Европа.

Инвестиција компанијеу прву робну кућу у Србији износи 70 милиона евра, а она се гради на парцели на аутопуту Београд - Ниш поред тренутне наплатне рампе □ Бубањ поток □ на 14. километру од трга Славија.

Како је најављено, биће отворена на лето 2017. а простираће се на више од 30.000 квадрата. Имаће 1.500 паркинг места, ресторан са преко 500 места, бистро, продавницу шведске хране и играоницу.

Робна кућа ће купцима понудити инспирацију за уређење простора и пун асортиман од око 9.500 производа за уређење дома.

Српски радници због стреса и страха све више болују

Аутор:Љ. Малешевић

Боље услове рада и пристојније плате запосленима неће донети никакви закони о раду, разне конвенције о радничким правима и вапаји о ложем положају радништва, већ све већа оптерећења по светску економију због смањене продуктивности исцрпљених радника. Наиме, према подацима Светске здравствене организације, сваки десети човек пати од депресије, анксиозности и других менталних болести због страха од губитка или неизвесности од проналаска посла. То светску економију годишње кошта 651 милијарду фунти због смањене продуктивности. Такође, годишње се изгуби 12 милијарди радних дана.

У студији СЗО прорачунати су трошкови лечења у 36 земаља у периоду од 2016. до 2030.године и они износе сто милијарди фунти, када се саберу психолошка саветовања и антидепресиви. Али, користи далеко надмашују трошкове. Само пет одсто побољшања радне продуктивности вреди 280 милијарди фунти, док боље здравствено стање доноси додатних 217 милијарди фунти. Аутори студије наглашавају да су тренутне инвестиције у област очувања менталног здравља много мање него што је потребно, јер владе у просеку троше три посто буџета за здравство на менталне болести, а у неразвијеним државама само један посто. Кад државни званичници виде утицај менталних болести на економију, али и када виде и колико их кошта то што експлоатишу раднике за мале плате, другачије ће реаговати.

Ма колико данас било тешко доћи до радног места у Србији, а при том имати армију од неколико стотина хиљада људи на резервној клупи незапослених, српски радници и те како осећају разноразне притиске које утичу на њихову смањену продуктивност. Страх од губитка радног места код нас је и даље при самом врху свих страхова, а из годину у годину све је више радника који одлазе на боловање. Тачних података колико је прошле године српских радника користило боловање нема, али према онима из 2014. године произилази да су радници на боловању просечно били чак 72 дана годишње. Те године је и драстично продужено време одуствовања са посла због болести, а повећан је и број људи који користе боловање. Све више је било оболелих, а болести су биле теже.

Са посла је због болести дуже од месец дана 2014. године одустовало 2.392 радника више него годину дана раније, а боловало се, у просеку, чак 24 дана дуже него 2013. године. Тако се са просечних 48 дана боловања у 2013. дошло до просечних 72,6 дана годишње. Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање 2014. године боловање је користило чак 81.289 запослених, односно готово сваки двадесети који је имао радно место. Та статистика се, међутим, односи само на боловања дужа од месец дана за које се накнаде исплаћује из касе здравственог осигурања, а колико је тачно било боловања краћих од 30 дана, које плаћа газда, података нема. Процењује се да је та бројка неколико пута већа од оне коју има РФЗО и за коју плаћа држава.

Лекари тврде да је боловање краће од месец дана, које плаћају послодавци, више социјална категорија, јер се најчешће ради о потреби радника да се бар на кратко измести из свакодневнице, односно побегне од сталног стреса, бриге због плате са којом не може да живи, неизвесности и страха да би чак и без ње могао остати, а и тога има јер је много оних који више месеци раде без динара. Психолози рада упозоравају да добар део српског радништва ради много и за мале паре, што изазива унутрашње незадовољство које им нарушава здравље, а док они схвате да је здравље важније од рада без воље и на силу, буде касно.

Било би добро да сами послодавци направе рачуницу колико их кошта незадовољство радника, односно њихов одлазак на боловање или, пак, рад под тензијом, која директно смањује продуктивност. Можда би им рачуница показала да је боље да побољшају и услове рада и зараду радницима, који ће онда бити продуктивни, него да плаћају боловање.

На боловању плата мања 35 одсто

Радници који спас од свакодневног стреса траже у боловању, за то добро плаћају, јер им је тада и овако мала плата још мања. Наиме, накнада за боловање износи 65 одсто висине плате. Боловање до месец дана плаћа послодавац, док се оно дуже од 30 дана исплаћује из касе здравственог осигурања. У случају да послодавац касни са исплатом плата за неки месец, радник који је био на боловању дужем од месец дана на надокнаду из касе здравственог осигурања чека много дуже, јер тек када се добије зарада у фирми следи обрачун боловања.

Нове фабрике и извоз решење за незапослене

Аутор: Љ. Малешевић

Европска комисија је у пролећној прогнози снизила предвиђања раста за Хрватску и Црну Гору, а повећала прогнозе за Македонију и Србију. Тако је за Србији ЕК подигла процену привредног раста за ову годину на два процента у односу на 1,6 одсто колико је прогнозирано у извештају у јануару, док је за наредну годину очекивани привредни раст 2,5 одсто. Овакве прогнозе Европске комисије допринеће да Србија 25. маја добије позитивну оцену економског програма реформи, који доставља Бриселу у оквиру придруживања Европској унији. Та позитивна оцена садржаће и захтев да Србије доследно спроводи привредне реформе, али ће у њој бити и напомена да је незапосленост и даље висока упркос смањењу, као и да у наредне две године неће бити превеликог запошљавања.

Наиме, од раста инвестиција и извоза за сада не треба очекивати велике помаке у смањењу незапослености, будући да ће ограничено повећање запослености у приватном сектору бити делимично неутралисано отпуштањем услед реструктурирања јавних предузећа и вишка запослених у јавном сектору. Због тога се прогнозира да ће незапосленост са прошлеходишњих 17,9 процената опасти за само 0,9 одсто, односно да ће ове године износити 17 процената, са очекиваним падом на 16,2 одсто у 2017. години. Ако се испостави да су ове прогнозе Европске комисије тачне значило би да ће грађани Србије од бољег привредног развоја, односно инвестиција и извоза бољитак могли осетити тек 2018. године, када ће се у већем обиму смањити број незапослених.

Можда би се, сходно проценама о порасту инвестиција и извоза у овој години, могло очекивати да ће то довести већег запошљавања и мањег незапослених, али репови из ближе прошлости то ипак недозвољавају. Јер, пред новом владом је задатак за заврши посао, који је претходна започела а није извршила, а он, што се тиче отпуштања вишка запослених у јавном сектору и краја приватизације, није ни мало лак.

Деканка ФЕФА Ана Трбовић каже да нову Владу Србије очекују два тешка изазова - отпуштања у јавном сектору и предузећа у реструктурирању. Она подсећа да у претходном периоду ниј било најављенох отпуштања, посебно у јавним предузећима и јавном сектору, што свакако није једноставно, јер је реч о социјалном питању.

Међутим, како је истакла, постоје непродуктивна радна места, које плаћају грађани и тај посао ће држава морати да заврши.

То би требало да значи да ће вишак запослених који се утврђује, или је већ, како је више пура речено, утврђен, завршити на евиденцији незапослених и да ће самим тим број тренутно незапослених бити за неколико процената већи. Како се рачуна да ће нове инвестиције донети и нова радна места, као и да ће у Години предузетништа, за коју је 2016. проглашена, многи кроз сопствени бизнис доћи до радног места, то значи да ће за неколико процената бити смањена незапосленост.

Међутим, када се упореди број оних који ће доћи на евиденцију незапослених и они који ће са ње отићи, јасно је да у овој и наредној години не треба превише очекивати од пада процента незапослених. Но, ако посао око смањења запослених у јавном сектору и предузећима у реструктурирању буде завршен ове и наредне године, од 2018. године рачуни ће бити много чистији и значаје да незапослени имају чему да се надају. Наиме, повећан прилив инвестиција и отварање нових домаћих предузећа значаје трајнији мањи број незапослених, а самим тим и мању потребу државе за издвањем новца у области социјалне политике.

НБС: Раст БДП у првом тромесечју 2016. био 3,5 одсто

Извор:Бета

Народна банка Србије (НБС) саопштила је да је реални међугодишњи раст бруто домаћег производа (БДП) у првом тромесечју 2016. био 3,5 одсто.

Како се наводи, у истом периоду, према флеш оцени Републичког завода за статистику која је објављена 4. маја, индустријска производња повећана је за 10,5 одсто, а настављају се и позитивне тенденције у трговини, грађевинарству и туризму.

Додаје се да је кључни допринос расту дао извоз, готово свих грана прерађивачке индустрије, а позитиван допринос расту дале су и инвестиције, што се види кроз раст грађевинарства, увоза опреме и капиталних расхода државе.

- Раст улагања уз поправљање спољнотрговинског биланса указује на унапређење конкурентске позиције Србије и на одрживост економског раста - наглашава се у саопштењу.

НБС подсећа да је и Европска комисија препознала повољније тенденције и да је у свом најновијем извештају Спринг 2016 Еуропа Економиц Форест, ревидирала годишњу пројекцију раста БДП-а Србије са 1,6 одсто на два одсто.

- Најновије пројекције НБС-а, које уважавају и управо објављене резултате, указују да постоји простор за значајно поправљање прогнозе раста БДП-а за 2016. годину, која је у фебруару износила 1,8 одсто - наглашава се у саопштењу.

Да ли ће нова Влада Србије повећати минималац?

Извор: Н1

Минимална цена рада у Србији од 121 динар по сату међу [најнижима је у Европи](#). Синдикати су пре распуштања Владе поднели иницијативу да се тај износ повећа на 145 динара. Међутим до тога још није дошло, преноси [Н1](#).

Синдикати месецима инсистирају да се минимална сатница повећа, али преговори о томе досад нису били успешни.

„Оно што смо ми у том закону тражили и то што тражимо је ништа посебно осим тога да се поштује Закон о раду. У Закону о раду су регулисани одређени параметри, статистички који могу да се установе и на основу тих података минимална зарада би трбало да буде тих 145 динара по сату, што је много пристojније него ово сада“, објашњава Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије.

Међутим, из Владе тврде да се одлука не може донети без договора са синдикатима и послодавцима. Но, сви се слажу да је тренутна цена мала.

„Ја ћу вас подсетити да смо пре две године повећали цену рада, што није урађено годинама. Ја се слажем да је цена рада веома ниска, али није то нешто што зависи од добре воље Владе, или синдиката или послодавца. Закон о раду је донет раније и од тада није било промена. Закон о раду неће се менајти у наредном периоду“, наводи Александар Вулин, министар за рад.

Они који раднике плаћају управо по тој цени, такође су сагласни да се мора повећати, али све у складу са кретањима на тржишту и утицаја који та промена може имати на привреду.

„Углавном имамо коментар на то да се треба повећавати минимална зарада, али само у оној мери у којој имамо инфлацију, да се не би обезвређивала временом та минимална зарада. Ми имамо иначе један проблем, да се у односу на минималну зараду, одређују и друге зараде, а минимална зарада је заиста изузетно мала“, каже Небојша Атанацковић, Унија послодаваца Србије.

Преговори око повећања минималца чекају формирање нове Владе, а законски рок за договор је 15. септембар.

Контролишу и одјављене радње

Аутор: Ј. Ж. Скендерија

За само десетак дана од почетка примене закона о инспекцијском надзору - већ видљиви резултати. Тржишна инспекција: ефекти новог прописа видеће се на сузбијању нелегалне трговине

ТРЖИШНА инспекција до сада је контролисала само оне који су радили потпуно нелегално. Од пре неколико дана они могу да покуцају и на врата оних који су привремено одјавили радње, а у ствари и даље раде у пуном капацитету. На овај начин тржишни инспектори су на основу информација из АПР излазили на терен како би се на лицу места уверили да ли одређени послодавци заиста не раде, како су и пријавили.

Ово је само један детаљ из Закона о инспекцијском надзору који је недавно почео да се примењује. У тржишној инспекцији у Министарству трговине, туризма и телекомуникација истичу да је суштина примена кључних његових делова у функцији привреде и грађана. Лидија Стојановић, помоћник министра и главни тржишни инспектор, сматра да је добро то што ће, између осталог, све инспекције радити по уједначеним параметрима. Закон је свим инспекцијама дао могућност да се фокусирају на најважније ствари са аспекта ризика и акционог плана.

- Било би добро када би све инспекције покушале да појасне питања која се постављају контролисаним субјектима, док ће време показати колико је све што се тражи и применљиво - каже Стојановић. - Видећемо да ли ће малом трговцу бити сва јасно шта од њега тражимо. Ефекти овог закона ће се видети у делу који се односи на сузбијање нелегалне трговине.

КАЗНЕ И ЗА ИНСПЕКТОРЕ АКО инспекција не сачини контролне листе из своје области надзора или их не примењује у редовном надзору и не објави их, како би привредници могли да их користе, руководиоцу инспекције прети новчана казна од 120.000 до 150.000 динара. Обавезна употреба контролних листа, надзор по претходно усвојеном плану и обавезан налог за инспекцијски надзор, новине су које је предвидео Закон о инспекцијском надзору и поједине инспекције их већ успешно спроводе, иако је овај пропис у пуној примени тек од 1. маја. Како нам је речено у Министарству пољопривреде и заштите животне средине, за пољопривредну инспекцију новина је само обавезан налог, који садржи предмет и планирано трајање надзора, а закон представља само бољи алат за решавање конкретне ситуације.

- Кровни закон по којем поступа пољопривредна инспекција је Закон о безбедности хране и новине које доноси ЗоИН су само уклопљене у досадашњи рад инспектора - кажу у Министарству пољопривреде.

Као пример они наводе лакшу контролу код нерегистрованих субјеката који се баве производњом.

- Новине које ЗоИН доноси су редован, односно планиран надзор који подразумева обавезну употребу контролних листа - каже Жељко Ожеговић, државни секретар у Министарству државне управе и локалне самоуправе, које је и креирало овај пропис. - Привредници ће моћи сами себе да преконтролишу и правовремено отклоне недостатке помоћу контролне листе која се објављује на интернет-страници инспекција.

Управни инспекторат Министарства државне управе и локалне самоуправе већ је кренуо у надзор с почетком пуне примене закона како би се утврдило стање да ли су све инспекције објавиле своје контролне листе.

- Новина је и то што све инспекције спроводе надзоре по претходно усвојеном плану, који се заснива на утврђеном стању у области надзора и на систематично припремљеној процени ризика - каже Ожеговић. - План надзора је новина за многе инспекције, али не за све. Надзор се, углавном до сада, заснивао на "спољним импулсима", тј. пријавама грађана и привреде. Сада план мора да садржи учесталост и обухват надзора по областима и сваком од степена ризика, планиране мере превентивног деловања, активности за спречавање деловања нерегистрованих субјеката, период вршења надзора итд. Он наглашава да је такође битна новина је и то што инспектори почињу надзор са налогом.

Горан Николић: Расте ли нам индустрија?

Аутор: Др Горан Николић, Институт за европске студије

После драматичног успона током три златне деценије, осамдесетих година прошлог века Србија, као и остале социјалистичке земље ушла је у период стагнације

ПОСЛЕ драматичног успона током три златне деценије (педесете, шездесете и седамдесете) осамдесетих година прошлог века Србија, као и остале социјалистичке земље, ушла је у период стагнације.

Ту није крај. Почетком деведесетих долази до драматичног индустријског слома у Источној Европи. Српска индустрија почетком 2016. још није ни близу опоравка (исто важи и за већину земаља СССР као и државе бивше Југославије, изузев Словеније, чија је индустрија прешла ниво из времена СФРЈ).

Већ 1991. унутрашње југословенске индустријске везе су се покидале. То је, уз изолацију деведесетих и практичан губитак незахтевног тржишта СЕВ-а, као и полууспешну приватизацију, довело до тога да (процењени) ниво индустрије у Србији 2015. на 41% оног из 1989. и 56% нивоа из 1980.

Тренд с почетка 2016, који показује на вероватан раст од око четири одсто у овој години неће много променити укупну слику. Истина, можемо оправдано поставити питање адекватности статистичког праћења индустријске активности до пре петнаестак година, односно знатног прецењивања исте, што би тезу о снажном паду знатно ублажило.

Србија је до 1992. имала највећу индустријску производњу у СФРЈ, да би је потом претекле Словенија и Хрватска (Хрватска је 2007. била достигла 90% нивоа индустрије из 1990, да би наредних година са кризом у кумулативном износу уследио пад). Ако гледамо две суседне земље упоредивог броја становника, 1978. и 1979. српска индустрија је била испред бугарске, а у 1980. и 1981. испред и мађарске и бугарске индустрије (то се још поновило и крајем осамдесетих). Мађарска је након 1990. снажно повећала додатну вредност у индустрији, док је раст у Бугарској био тек нешто виши од онога у Србији. Учешће Србије у светској индустрији износило је 1,5 промила 1970, достигло је рекордних 2,3 промила 1989, да би данас био тек пола промила.

Највећи пад претрпела је текстилна индустрија, која је тек на десетини активности из осамдесетих, док је производња електронске индустрије пет пута мања. Од осталих грана са значајним уделом у прерађивачкој индустрији у односу на 2001. прехранбена индустрија је кумулативно за седмину већа, док је за петину виша производња гуме и пластике. Производња кокса (и деривата нафте) порасла је за чак четири петине (заслуга реструктурираног НИС-а), производња моторних возила невероватних три пута (ФИАТ), док је хемијска индустрија скоро дупло већа. Металургија је за петину већа, док је снажан пад (за чак трећину) забележила производња неметалних минерала (цементаре, стакларе), где ни улазак страних инвеститора није био од велике помоћи.

Од 2008. тзв. транзициони добитник јесте производња стандардних металних производа (осим машина). Носиоци активности у овој области чине предузећа: "Колубара Метал", "Алфа плам", "Први партизан", "Крушик", "Слобода", "Застава Оружје" (претежно наменска индустрија, те се стога њени резултати могу приписати најпре доброј политици улагања и помоћи државе). Електронска, машинска индустрија и остале прерађивачке делатности до кризне 2008. предводиле су групацију прерађивачке индустрије с најслабијим резултатима, што се од доласка, пре свега, "Горења" мења набоље.

Најзначајни удео у прерађивачкој индустрији има прехранбена индустрија (четвртина), и она је још увек за око 4% мања него током осамдесетих. Хемијска индустрија је забележила снажан раст у односу на 1989. (скоро се удвостручила закључно са 2015), као и индустрија гуме и пластике, која има два и по пута већи обим производње него пре 27 година. Производња основних метала, пре свега челика, бакра и алуминијума, после деценије скоро константног раста била је у снажном паду после одласка "Ју-Ес стила". Међутим, долазак кинеског инвеститора почетком ове године уз, чини се, одрживо пословање две ваљаонице у Севојну, требало би да погура ову индустријску делатност изнад оствареног нивоа активности 1989.

Обновљена "Нишка пивара"

Аутор:Н. М

Крајем месеца потећи ће прве литре "нишког пива". Као што су нови власници ове пиваре и најављивали, овог пролећа почиње производња напитка од хмеља у реновираном погону "Нишке пиваре"

КРАЈЕМ месеца потећи ће прве литре "нишког пива". Као што су нови власници ове пиваре и најављивали, овог пролећа почиње производња напитка од хмеља у реновираном погону "Нишке пиваре".

Надају се у пивари да су све лоше оставили иза себе. Четири године паузе у раду, осам неуспешних лицитација и судске процесе између фирме "Капитални пројекти" која је нови власник и компаније "Лус инвестмент", која је била други понуђач, пред надлежним судовим. У руководству пиваре која је сада у власништву Стефана Стефанова, бугарског бизнисмена, кажу да је 60 радника који тренутно раде у пивари успело да добије трку с временом и уради све што је потребно за производњу.

- Пуштамо склопове у пробни погон, након чега техничко-технолошки процес мора да буде незауостављив и сваки део мора да функционише без проблема, а када будемо сигурни да не може да дође до било каквог испада, почећемо са кувањем пива - наводи Никола Карановић, директор пиваре.